MEDITATSIOONID ESIMESEST FILOSOOFIAST*

Katkendid

René Descartes

Tõlkinud Marju Lepajõe

TEINE MEDITATSIOON

Inimvaimu loomusest: et ta on tuntum[1] kui keha

Sattusin eilse meditatsiooni peale[2] sedavõrd suurtesse kahtlustesse, et ma ei suuda neid enam unustada, ometi ei näe ka, kuidas neile lahendust leida; otsekui oleksin ootamatult langenud sügavasse veekeerisesse ja nii segaduses, et ei suuda jalga põhja panna ega mitte ka pinnale välja ujuda. Üritan siiski ja püüan uuesti minna sama teed mis eilegi – seega jättes kõrvale kõik, mis vähimalgi määral kahelda laseb, täpselt nii, nagu oleksin teada saanud, **[1642]** et see on üldse vale; ja lähen edasi, seni kui jõuan mingi kindla teadmiseni, või siis kindla teadmise asemel vähemalt selleni, et mingit kindlat teadmist ei ole. Archimedes ei otsinud midagi muud kui üksnes punkti, mis oleks püsiv ja liikumatu, selleks et liigutada paigast kogu maad; tuleb loota midagi niisama suuri, kui leiaksin kasvõi midagi vähimalgi määral kindlat ja kõigutamatut.

Comment [L1]: See ongi uurimisprobleem: uurida, kas kindel teadmine on olemas. Samas lauses pakub autor välja ka meetodi – kahtelmine kõiges.

---

* Tõlgitud **Renati Des Cartes.** ***Meditationes De Prima Philosophia, In quibus Dei existentia, & animae humanae à corpore distinctio, demonstrantur.*** **Meditationes II, VI. (*Oeuvres de Descartes*. Publ. Par Ch. Adam & P. Tannery. Vol. VII Paris: Léopold Cerf, 1904; p. 23-34, 71-90).**

[1] Descartes'i autoriseeritud prantsuse tõlkes (1647 Louis Charles d'Albert): *est plus aisè à connaître* "kergemini tunnetatav". *Siin ja edaspidi tõlkija märkused.*

[2] Eelnev, esimene meditatsioon käesolevas teoses, pealkirjastatud: "Sellest, milles on võimalik kahelda".